

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДИНАТЕ СЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

В два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK IV.

Ч. 78.

СУБОТА, 30. ВЕРЕСНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, SEPTEMBER 30th, 1922.

No. 78.

VOL. IV.

ДОВКОЛА ПОДТИ НА БЛИЗЬКІМ СХОДІ.

УЛЬТИМАТ ГЕН. ГЕРІНГТОНА МУСТАФА КЕМАЛЕВИ.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 27-го вересня. — Генерал Герінгтон, тугешний британський головнокомандуючий, вів вчора до Мустафи Кемала в Смирні бездротний телеграфом ультимат, даючи йому 48 годин від часу одержання телеграма на відтягненні своїх військ з Кум Калесі, при вході до Дарданелів.

Кум Калесі лежить в т. зв. нейтральній полосі проливів після розуміння альянтів, Турки не мали права займатися тої місцевості. Турецькі націоналісти знову не узають Севрського договору і встановленої альянтами нейтральної полоси і заняли Кум Калесі як також ряд інших місцевостей, положених в нейтральній полосі. Внаслідок того британський командант в Константинополі ген. Герінгтон і зажадав від Турків, щоб вони відтягнули свої війська з Кум Калесі.

Відповідь Мустафи Кемала британському командантові.

ЛОНДОН, 27. вересня. — Делеша Райтера з Константинополя каже, що Мустафа Кемаль Паша, відповівши на ультимат. ген. Герінгтона, виміряв питання відтягнення турецьких військ, як сега домагалося, але заявляє, що він не знає про нейтральну полосу. Він скарижить ся на акції Бритійців, які нищили будинки і дороги; і кінчить заявою, що він хоче уникнути конфлікту з Бритійцями.

Турки на обох боках Чанаку.

Кемалісти дальше нарушають нейтральну полосу, посуваючи вперед три ескадрони кавалерії з Бігі до Кара-Бугі. Турецькі націоналісти пер на обох боках Чанаку, ступивши в Бритійців зі сходу заходу.

Однак Чанак є на віддалі вистрілу в дреднаутів Бритійців і певні, що зможуть вдержати там свої позиції.

Турки заняли Ерен Кеві і Кум Калесі.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 26-го вересня. — Ангорське правительство оповістило урядово вчора вечером, що дві турецькі кавалерійські дивізії, зложени з 3,000 людей, заняли Ерен Кеві.

Рівночасно з заняттям тої місцевості турецькі націоналісти заняли також Кум Калесі, при вході до Дарданелів. Окупаційне військо екадамо ся з і заходу.

Захоплені сих місцевостей становить порушені нейтральної полоси проливів. Обі місцевості є безпосередно на проливах, з них Ерен Кеві між Кум Калесі і Чанаком, який знаходиться в руках Бритійців.

Америка вислала до Константинополя воєнні кораблі.

ВАШІНГТОН, 28. вересня. — Секретар маринарки Денбі вчора вдав приказ, щоб в якнайскорішій часі відіслано з Норфолку до Константинополя дві дивізії воєнних кораблів типу "дестроер", себто разом 12 кораблів. Сей приказ видано на просьбу конгресу Марка Брістола, американського високого комісара в Константинополі, який просив, щоб ці кораблі були вислані "для охорони американських інтересів".

ТУРКИ ДАЛІ НАСТУПАЮТЬ НА НЕВТРАЛЬНУ ПОЛОСУ.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 28-го вересня. — Мустафа Кемаль дальше заливає своїми легіонами нейтральну полосу, Адуци проти ультимату альянтів. Последнім рухом Турків є загрожений Константинопіль. Кемалісти вже окопали ся недалеко від британських позицій. В околиці Чанаку і концентрують свої сили в Ісміді, який є ключем до Константинополя. Последня концентрація викликає тут велике занепокоєне.

Альянти можуть оставити Константинопіль.

Панує переконане, що альянти можуть бути приневолени оставити Константинопіль, наколи на місто наступають кемалісти. Тутешні власті роблять все в своїх силах, щоб не допустити до вибуху повстання магометанської людности.

"Кожний Турок є жовір" і є побоюване, що всі вони входять тут за оруже, наколи би почав ся наступ кемалістів через проливи.

Положене в Чанаку гірше.

В той сам час положенне в околиці Чанаку, на другім боці моря Марморра, стає гірше. Турки в тій околиці наступають на Чанак, де є окопані Бритійці. Такий рух загрожує Бритійцям ізоляцією.

БРИТІЙСЬКІ ПРИГОТОВАННЯ ДО ВІЙНИ.

ЛОНДОН, 27. вересня. — Як подає "Дейли Ньюс", британські сухопутні сили, вже зібрані для оборони проливів, перевищують 30,000 людей, а флот складається з 6 дреднаутів, 7 боєвих кружляків, 20 ніштелів кількох субмарин і великих повітряних машин.

6,000,000 робітників в Англії проти війни з Турками.

ЛОНДОН, 20. вересня. — Представники 6,000,000 англійських робітників, які зібрані ся тут сьогодні як головна рада професіональних союзів, піднесли клич "Прощ до війни". Вони заявляють, що репрезентувані ними робітництво противить ся рішучо мілітарній акції проти кемалістів на Близьким Сході.

Австралійське робітництво против війни.

МЕЛЬБURN, Австралія, 21-го вересня. — Австралійська Федеральна Партія Праці вислала телеграму до британської Партії Праці з повідомленнем, що зорганізоване робітництво Австралії є проти такої війни, яку ведено-б без згоди австралійського народу.

Генеральний страйк моряків в Марсїї.

ПАРИЖ, 22. вересня. — З причини загального страйку моряків в Марсїї корабельний рух між Францією і північною Африкою зовсім задержаний.

Страйк моряків є протестом проти французького правительство, яке уневажило закон про 8-годинний день праці. Корабельні компанії почали вербувати страйколомів для підняття корабельного руху. Рівночасно вишли також за страйк поштові робітники.

АБДИКАЦІЯ ГРЕЦЬКОГО КОРОЛЯ КОНСТАНТИНА.

АТЕНИ, 27. вересня. — Оповіщено тут нині урядово, що король Константин абдикував в користь свого сина Юрія. Абдикація короля наступила на домагані війська, яке збунтувало ся в рижких частях краю. Бунт поширив ся також на флоту. Хоч збунтованих жовірів називають революціонерами, а переворот в Греції революцією, то проте є се лише рух прихильників буншого прем'єра Венізелоса. Провідники протикоролівського руху серед війська, хоч і називають себе "тимчасовим революційним комітетом", є в дійсності найбільшими прихильниками імперіалістичної антанті.

Король Константин вступив на грецький престол 18. марта 1913 року після замордовання його батька Юрія I. і панував до червня 1917 року, коли був примушений Великою Британією, Францією і Росією абдикувати через свої протимецькі симпатії.

По ним став королем його син Александр, який через три роки фігурував лише як король, а дійсним правителем Греції був прем'єр Венізелос. В 1920 році король Александр помер від укушення малиї і тоді вернув з заслання Константин і був королем Греції аж до тепер.

Кажуть, що Константин узятий.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 28-го вересня. — Дойосять, що бунтний грецький король Константин, який вчора абдикував, з'явив ся узятий революціонерами в Атені.

Новий король зложив присягу.

АТЕНИ, 18. вересня. — Престолонаслідник Юрій зложив нині присягу як король Юрій II на місце свого батька короля Константина, який уступив з трону, коли в краю вибухла безкровна революція. Церемонія відбула ся під проводом революційного трибуналу, зложеного з трох генералів, без жадної помпи, яка в таких случаях має місце.

КНЯЗЬ ЮРІЙ ПРОГЛОШЕНИЙ КОРОЛЕМ ЮГОСЛАВІЙ.

БЕРЛІН, 27. вересня. — Як подають непотвержені донесення з угорського міста Бая, яке лежить 90 миль від Бієгороду над Дунаєм, "революціонери" — мілітаристи чорної руки — проголосили князя Юрія королем Югославії. "Революція" слідувала по кровавій боротьбі в Бієгороді. Краатські центральні стоять також за тим рухом.

Князь Юрій є найстаршим сином короля Петра. Він зрік ся права до трону в 1909 ф. Князь Александр, тепершній король Югославії, був тоді названий престолонаслідником на місце свого брата Юрія.

Арештована в Печенїжї.

28. червня арештовано в Печенїжї Марію Сметанку, яка ще й досі сидить у слідчій в'язниці в Станіславові. В дома лишило ся шестеро дрібних дітей в шкільній віці. Діти без ніякої опіки, бо муж згаданної жінки не зважи до находити ся. Печенїжїнські люди оповідають, що згадану жінку побив в немилосердний спосіб жандарм Вечерок допитуючи ся "де твій чоловік". Причина арештованія невідома.

СОВІТИ ПРОПОНУЮТЬ СКЛИКАТИ КОНФЕРЕНЦІЮ.

МОСКВА, 26. вересня. — Союзівська Росія вислала до Великої Британії, Франції, Італії, Греції, Румунії, Югославії, Болгарії і Єгипту ноту, в якій пропонує скликати негайно конференцію в справі розвязки положення на Близьким Сході. Нота остерігає європейські держави, щоб вони знова не зігнорували інтересів тих країв, що є безпосередно заінтересовані в вобіднім переїзді через Дарданелі.

В ноті ще раз заявляє ся, що радянські републики Росія і Україна не будуть признавати ніяких рішень, наколи вони не візьмуть участі в конференції.

Британія за допущенням радянських републик на мирову конференцію.

ЛОНДОН, 28. вересня. — Довідано ся тут вчора з вродостойного жерела, що британське правительство відноситься ся прихильно до російського домаганя, щоб Совіти були допущені на конференцію держав, яка має привести до мира на Близьким Сході.

Як відомо, радянським републикам і правительством турецьких націоналістів заявили альянтам, що в конференції держав для протажоженія спірних питань на Близьким Сході повинні взяти також участь Союзівська Росія і Радянська Україна.

ЛОНДОН, 28. вересня. — Британське урядові круги уважають можливою участь Росії в близько-східній конференції. Вони є тої опії, що мирова конференція з участю російського правительства і признане ним заключених конференцій договорів було б найбільшим виходом для всіх заінтересованих, так як треба признати, що Росія є дуже заінтересована в будучности проливів.

ВІДЗВА КОМІТЕРНА ДО РОБІТНИКІВ ПРОТИ ВІЙНИ.

МОСКВА, 27. вересня. — Третій Інтернаціонал видав до робітників світа відозву, в якій закликає їх зробити все, що є в їх силах, щоб недопустити європейських імперіалістів вхопити за оруже і втягнути полуднево-східну Європу в нову затяжну війну.

Турецькі жовіри, говорять ся дальше в відозві, одушевлені побідами Червоної армії, знівели альянтські заміри по неволити турецький народ. Відозва каже, що британський імперіалізм загрожує світові новою війною, яка втягнула би всі балканські краї.

"Вона спеціально звертає ся до робітників Великої Британії, Франції, Югославії і Румунії, щоб вони ужили своїх старань, аби приневолити антанту заперестати мілітарні приготування проти Турків, заважаючи, що се є обовязком тих робітників в інтересі світового пролетарського руху.

Німецькі пароплави на Каспійським морі.

МОСКВА, 20. вересня. — До Баку над Каспійським морем прибули з Гамбурга два німецькі пароплави. Вони доставлять туди з Балтійського моря каналами Марійської системи та рікою Волгою. Кораблі при везли фабричні вироби і виладували їх, вернувшись до російським сирівцем.

З РАДЯНСЬКОГО УКРАЇНИ.

СЕМІЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЗІЗД РАД.

ХАРКІВ, 31. серпня. — Президія Всеукр. Центр. Вик. Комітету постановила призначити Семій Всеукраїнський Зіз Рад на 10. грудня. Для переведення виборів на зіз організовано центральну виборчу комісію під головуваннем тов. Ермошенка і представників від Нар. Комісаріату Внутрішніх Справ, Нар. Комісаріату Юстиції, Головополітосвіту і Півдубора Всерос. Центральної Ради Проф. Спілок.

Трета сесія Всеукраїнського Виконавчого Комітету.

Президія Всеукр. Центрального Виконавчого Комітету постановила скликати третю сесію В.У.Ц.В.К. на 1-го жовтня сего року.

Порядок денний сесії такий:

- 1) про зовнішню і внутрішню політику Укр. Соціалістичної Радянської Републики (тов. Петровський);
- 2) кодекс законів про працю (тов. Немченко);
- 3) організаційні справи Укр. Економічної Ради;
- 4) кодекс законів про землю;
- 5) про мійські й державні землі;
- 6) про трудове землекористуванне (доклад Нар. Комісаріату Земельних Справ і Нар. Комісаріату Внутр. Справ);
- 7) доклад Уповноваженого Нар. Комісаріату Фінансів;
- 8) доклад Харківського Губерніального Виконавчого Комітету;
- 9) доклад Миколаївського Губерніального Викон. Комітету;
- 10) доклад Ц.С.У. про врожай хлібів і трав;
- 11) про користуванне і електрфікацію дніпровських порогів (тов. Александров);
- 12) інформаційний доклад Центрального Комітету Допомоги Голодним;
- 13) інформаційний доклад Народно-Комісаріату Податків про збір продподатку.

НОВИЙ НІМЕЦЬКИЙ ПОСОЛ В МОСКВІ.

БЕРЛІН, 26. вересня. — Граф Брокдорф-Ранцав прийняв пропозицію йому становити німецького посла в Союзівській Росії. А що і совітське правительство вже одобрило його номінацію, то новий посол приступить невдовзі до виконання своїх обовязків.

Брокдорф-Ранцав був спершу головою німецької делегації на мирових переговорах в Парижі, але опісля уступив з того становища, не хотіючи підписувати Версальського договору.

Конгрес італійських соціалістів.

Конгрес італійських соціалістів відбудеть ся 1. жовтня с. р. в Римі.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕНЕ.

В суботу, дня 30. вересня о 8. год. вечером відбудеть ся в Укр. Роб. Домі в Вінніпегу спільний мітинг членів Українського Відділу Роб. Партії Канади, Відділу Укр. Роб. Дому і Відділу Женщин-Робітниць. На сім мітингу буде обговорюватись дуже важну справу, яка живо дотичить кожного робітника і робітницю.

Просить ся всіх членів висше згаданих організацій коче прийти на мітинг точно в означений час, щоб не зятати мітингу в пізну ніч. Екзекутивний Комітет Укр. Роб. Дому.

КОЛОНТАЙ НА ДИПЛОМАТИЧНИМ ПОСТІ В НОРВЕГІЇ.

МОСКВА, 27. вересня. — Вишняя російська комуністка Александра Колонтай зіслала призначена на перший важний дипломатичний пост, який коли велика держава надала жінці. Вона вийде 5. жовтня з Москви до Христіїн як помічник голови російської політичної місії до Норвегії.

Колонтай є жінчиною великих здібностей і сильного характеру. В перших днях большевицької революції вона грала велику роль.

Склад комуністичних відозв у Варшаві.

Варшавська поліція викрила склад комуністичних відозв, які належали до тайної комуністичної організації в кругах молоді. Богато осіб арештовано.

ШАПМЕНИ НА ЗЕЛІЗНИЦІ ПРІ ВЕРТАЮТЬ ДО РОБОТИ.

ПІОНГСТАВН, О., 28. вересня. — Сьогодні зівстав тут погоджений страйк шапових робітників залізничі Прі. До угоди прийшло після дводневної конференції страйкових провідників і компанійних урядників. Компанія оповістила, що страйк залагоджено вдовольно для обох сторін.

Польські жандарми бють.

В с. Дубаневичі п. Рудки було весте в домі Агтона Грабового. Підчас забави напали на беззбройних жандарми, почали бити гостей і порозганявши всіх забрали в музикантів інструменти. За хабаря в сумі 2000 мп. скрипку віддано. Взагалі в тому селі жандарми не дають українському населенню спокою. В селі майже нема одного селянина, якого би жандарми не били.

МАСОВИЙ РОБІТНИЧИЙ МІТИНГ!

ПРИХОДИТЬ ЯКНАПЧИСЛЕННІЯШЕ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 1. ЖОВТНЯ
ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ
НА
МАСОВИЙ МІТИНГ
на котрім буде обговорювана
СПРАВА БОРОТЬБИ ЗА ВИЗВОЛЕННЄ СХІДНОЇ ГАЛИЧНИНИ З ПІД ШЛЯХЕТСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ КОРИМГІИ.
Приходіть послухати цікавих вістей про сю справу, яких вам не виявляють чужі і свої вороги працюючого люду Східної Галичини.
ВСТУП ВІЛЬНИЙ!
ПОЧАТОК О ГОДИНІ 2.30 ПО ПОЛУДНІ.

ПЕРШИЙ В СІМ СЕЗОНІ КОНЦЕРТ!

ЗАХОДОМ ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКОГО КРУЖКА ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ
відбудеть ся
В НЕДІЛЮ 1. ЖОВТНЯ В УКР. РОБ. ДОМІ
ПЕРШИЙ В СІМ СЕЗОНІ
ВЕЛИЧАВИЙ
КОНЦЕРТ

- ПРОГРАМА:
I. частя.
1. Вступне слово.
 2. Інтернаціонал — відіспіває диточий хор в супроводі мандолин.
 3. Визанка пісень — виконують на фані малі діти Геня і Вася Кучий.
 4. По воді пілу — вірш Руданського — відіспіваємо мала дівчинка.
 5. Прогретька до парку — виконає група менших мандолиністок.
 6. Дніпро реве — Чайченко-Сичинський — мішаний хор і баргітонове сольо в супроводі п'яна.
 7. Ах, ти нічечка — сопранове сольо в супроводі мандолин і п'яна.
 8. Визанка народних пісень — виконає група менших мандолиністок.
 9. Огні горять — Шевченко-Воробецький — відіспіває диточий хор в супроводі гри на мандолинах.
- II. частя.
10. В сонячних промінях — відіграють ученики на скрилках.
 11. Терчет — виконують дві мандолині і гітара.
 12. Деслямація — мала дівчинка.
 13. Малий герой — виконає мандолинона оркестра.
 14. На вулиці дудка грає — укр. нар. пісня — виконає мішаний хор.
 15. Ой три шляхи широкі — Шевченко-Топольницький — відіспіває диточий хор в супроводі гри на мандолинах.
 16. Народні танці — виконає група дічат.
- ПОЧАТОК КОНЦЕРТУ О ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ.